

3

VARGŠĖ ŽĖMĖ, TU SERGI...

Kodėl pasaulis nėra tobulas?

„Žmogų laimingą daro tik Tas, kuris jį sukūrė.“
SV. AUGUSTINAS

Iš tiesų viskas buvo visiškai kitaip. Gauguinas buvo nusivylęs. Bananai nekrito jam patys į burną, žvejoti ir medžioti jis nemokėjo; maitinosi brangiais įvežtiniais konservais. „Kilnieji laukiniai“ sirgo daugybe ligų, kovavo sunkią egzistencinę kovą ir laikėsi griežtos moralės. Gražios nuogos merginos, kurias būtų norėjęs tapyti sišliu sergantis Gauguinas, buvo jam neprieinamos. Gauguinas turėjo pasitenkinti prostitute Titi. Už pinigų, savaime suprantama.

Taigi:

- nei Jeanas Jacquesas Rousseau,
- nei Gauguinas,
- nei kas nors kitas...

...nerado „iš prigimties gero žmogaus“. Pats Rousseau nebuvo išimtis. Filosofas, kuris save laikė didžiu žmonijos ugdytoju, pats niekada neauklėjo vaikų. Tiesa, jis turėjo penkis vaikus, bet visus juos vos gimusius atidavė į vaikų prieglaudą.

„Irojaus sodą įeinama ne kojomis, bet tik širdimi.“
SV. BERNARDAS KLERVEIČIUS

3.2 „Aš nedarau gėrio, kurio trokštu, o darau blogį, kurio nenoriu“

Lengva kalbėti apie Rousseau ar Gauguinas, kurie šiaip ar taip buvo iškilios asmenybės. Turėtume muštis sau į krūtinę ir apmąstyti savo gyvenimo klaidas. Visi mes nesame be nuodėmės. Vieni pastebi ją anksčiau, kiti – vėliau. Dažnai piktinamės savimi:

„Po galais! Taip norėjau padaryti kuo geriau, o išėjo viskas atvirkščiai. Tikras idiotas!“

→ Rom 7, 15–25

Tik pagalvok: net šv. Paulius tai patyrė. Perskaityk šį tekstą kuo įdėmiau – jis nuostabus!

Visiems patiktų, kad pasaulis būtų rojus. Bet kad ir kaip stengtųsi politikai, filosofai, auklėtojai ir ugdytojai, niekaip nepavyksta padaryti, kad žmonės elgtųsi žmoniškai, kad niekas nebadautų, kad išnyktų ligos ir nebebūtų mirties.

→ 66
Ar Dievo plane numatytos žmonių kančios ir mirtis?

3.1 Rojus Ramiojo vandenyno pietuose

Filosofas Jeanas Jacquesas Rousseau žmogų laikė iš prigimties gera būtybe, kurią pagadino civilizacija ir krikščionybė. Kur nors laukinėje Afrikoje ar Ramiojo vandenyno pietuose turėtų būti „kilnių laukinių“, kurie gyventų kaip rojuje, nes jiems nėra primesta nuodėmė.

Kaip Rousseau tai įsivaizdavo?

- „Kilnieji laukiniai“ gyvena visiškai darnoje su gamta.
- Jiems nereikia pinigų.
- Jie švelnūs ir nekalti.
- Jie nieko kito nemoka, tik vienas kitą mylėti.
- Jie nežino, kas yra nuodėmė ir nusikaltimas.
- Jie nežino, kas yra melas.
- Jiems nereikia valdovo ir teisėjo.
- Jie yra visiškai sveiki.
- Jie yra nuogi ir seksualiai laisvi.

Daugiau nei po šimto metų panašią svajoną kaip Rousseau turėjo ir Paulis Gauguinas. „Pagaliau laisvas, neturiu rūpesčių dėl pinigų, galėsiu mylėti, dainuoti ir mirti“, – rašė jis laiške savo žmonai Mettei. Tapytojas iš tikrųjų išvyko į Ramiojo vandenyno pietus ir iš ten susižavėjęs rašė draugams, likusiems Paryžiuje, kad „salos džiunglės“ atrado nekaltus, „kilnius laukinius“. Ten niekas nieko nežino apie pinigus, neturi jokių rūpesčių, jų gyvenimas – tai tik dainos, šokiai ir laisva meilė.

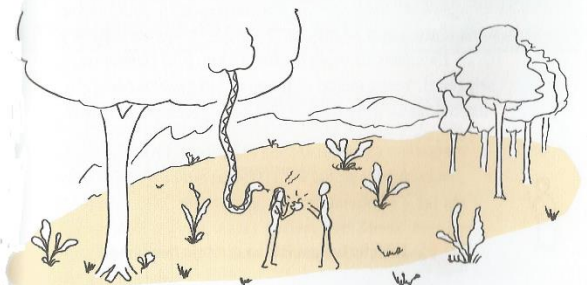
„Laimė yra ne mumyse ir ne už mūsų. Laimė yra tik Dieve. O Jį atradus, laimė yra visur.“
BLAISE'AS PASCALIS

3.3 Ar tai niekada nesibaigs?

Turint galvoje tokias patirtis, tikyboje kalbama apie „gimtąją nuodėmę“ (teisingiau būtų ją vadinti pirmą pradę nuodėmę) ir jos padarinius:

→ 69
Ar gimtoji nuodėmė verčia mus nusidėti?

- Visi siekiame gėrio.
- Tačiau viskas vyksta taip, tarsi kas iš šono stumtų.
- Tarsi kažkas mums diktuočių daryti kaip tik atvirkščiai.
- Visada, nuolat.
- Negelbsti joks auklėjimas, jokie įtikinėjimai, jokia psichologija.

Pasaulis nėra tobulas. Mes gyvename nebe rojuje.

Šventajame Rašte taip pat kalbama apie rojų – ir apie prarastąjį rojų, ir apie tą, į kurį Dievas nori mus nuvesti, – dangų. Biblijos pasakojimu apie Adomo ir Ievos nuopuolį paaiškinama gimtoji (pirmą pradę) nuodėmė (dėl kurios buvo atsisveikinta su rojumi).

→ Pr 2, 7–17; Pr 3

→ 68

*Gimtoji nuodėmė? Kuo mes dėti,
kad Adomas ir Ieva nusidėjo?*

Nuodėmė yra kaltė, už kurią žmogus turi asmeniškai atsakyti. Todėl gimtoji nuodėmė – tai ne asmeninė nuodėmė, bet nuodėminga žmonijos būseną, į kurią patenka ir dar asmeniškai nenusidėjęs naujagimis. „Kalbant apie gimtąją nuodėmę, – sako Benediktas XVI, – reikia suvokti, ...

...kad mes visi turime po lašą anos, Pradžios knygoje atskleistos mąstysenos nuodų. (...) Žmogus nepasitiki Dievu. Sugundytas žalčio žodžių, jis ima įtarti, kad (...) Dievas yra konkurentas, apribojantis mūsų laisvę, ir kad mes tapsime tikrais žmonėmis tik Dievą nustūmę šalim. (...) Žmogus nenori pripažinti, kad savo būtį ir gyvenimą yra gavęs iš Dievo. (...) Jis tiki melu, o ne tiesa ir visą savo gyvenimą nustumia į tuštumą, į mirtį.“

BENEDIKTAS XVI

3.4

Inžinierius paaiškina gimtąją nuodėmę

→ 70

Kaip Dievas mus saugo nuo blogio?

Vienas kardinolas Schönbornas katechezės metu papasakojo, kaip vienas inžinierius jam teisingai paaiškino, kas iš tikrųjų yra gimtoji, arba pirmapradė, nuodėmė.

„Vienas inžinierius (puikus inžinierius) kartą man pateikė gražiausią gimtosios nuodėmės apibrėžimą, kokį kada nors esu girdėjęs, tikrai patrauklų, paprastą apibrėžimą. Iš savo, kaip techniko, patirties žinojo, kad kiekvienam aparatui reikalinga naudojimo instrukcija. Jei jos nesilaikoma, negalima kaltinti konstruktoriaus dėl to, kad aparatas neveikia. Inžinierius pasakė, kad gimtoji nuodėmė – arba pavadinsime ją tiksliau – mūsų protėvių pirmoji nuodėmė

3. KODĖL PASAULIS NEKANTOBUKAS?

28

29

3.5 RAKTAS Į ROJŲ

buvo naudojimo instrukcijos nepaisymas. Dievas suteikė mums žmogišką prigimtį, esame kūriniai, ir mūsų sukurtoje prigimtyje slypi, tiesiog yra įrašyta, teisingo naudojimo instrukcija. Jei naudojame kitaip, negalime kaltinti Dievo, kad neveikia taip, kaip turėtų. Gimtoji nuodėmė – tai atsisakymas būti kūriniu, noras pačiam būti Dievu, būti be Dievo, nieko nepriimti iš Dievo, viską daryti pačiam. „Jūs būsite kaip Dievas.“

3.5

Raktas į rojų

Atsiprašau, kaip man patekti į rojų?

Ne per Rousseau, kuris kažką sugalvojo,
ne per Gauguiną, kuris kažką nusipiešė,

o per Jėzų, kuris vėl atvėrė uždarytą rojų ir
atstatė ryšį su Dievu.

Prasidėjo nuo to, kad Jis gyveno taip, tarsi pasaulis niekada nebūtų įsikilęs...

„Mes praradome
Rojų, bet gavome Dangų,
taigi laimėjimas didesnis už
nuostolį.“

ŠV. JONAS AUKSABURNIS

